

UDVARHELYI HIRADÓ

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 kor. fél évre 4 kor. negyed évre 2 korona.
Egy szám ára 16 fill. — Községek-, körjegyzők- és tanítóknak
egész évre 6 korona.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Becsek Aladár.

Hirdetések a legolcsóbban számíttatnak. Nyilttér sora
50 fillér. — Megjelen hetenként egyszer, vasárnap.
A hirdetés és nyilttér díja előre fizetendő.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Becsek D. Fia könyvnyomda

Betegsegélyző pénztárak.

A társadalmi kérdések között talán kicsiny dolognak tűnhetik föl és igen sokan talán meglehetősen közönnel tekintenek az ügyre, — pedig a szociális kérdések egyik igen lényeges alapkövét képezik a betegsegélyző pénztárak, a melyeket a magyar törvényhozás teljesen hibásan helyezett el és amelynek jelenlegi állapotján minél előbb változtatni kell, mert a rajta eddig folytatott építkezések dűledeznek.

A párizsi kiállítás alkalmából egy emlékirat jelent meg, melyben a Németbirodalom munkásbiztosítás ügye volt feltárva. Ebből az összeállításból kitűnik, hogy Németországban 1885-től 1897 évig, tehát 13 év alatt 2.4 millárd márk jutott a német munkások kezeibe betegség, baleset és rokkantság elleni biztosítás címén. Az összeg 961 ezer kilógramm aranypénznek felel meg; és ha a megfelelő aranyat obeliszokban állítanók fel, egy gulát kapunk, melynek alapja 7.4 négyszög méter és magassága 14.9 méter! A német eredmény ezen számai meghatók, mutatják a szociális feladat nagyságát, mely legtöbb nemzetnél még megoldandó s mutatják azt a rendkívüli jótéteményt, melyet a munkásbiztosítás Németország munkásainak nyújt.

Ezt a sikereiben fényes példét akarta a magyar törvényhozás is követni, amikor mintegy tíz esztendővel ezelőtt meghozta az iparos munkások betegsegélyezéséről szóló törvényt. Igaz, hatásaiban végtelenül hátrább állunk Németországnál, mert míg ott 1897-ben 8,869.000 munkás találta biztosítását a betegség esetében, addig nálunk alig éri el a 600.000; míg ott a betegsegélyezésre a mondott évben 132 millió márk fordított, addig nálunk ez összeg 75 millió koronára törpül. Ezek a számok a gondolkozóra mély hatással bírnak. Nemcsak a német gazdasági hatalomnak óriási tulsúlyát tanúsítják, de egyúttal bizonyítanak a belátó intézkedés mellett is, a mely a törvényhozást antiszocialista intézkedésekhez terelte.

Nem így van ez nálunk. Mi 1891. évben minden tüzetesebb tanulmány s előkészület nélkül, első sorban az osztrák törvényt majmolva oly alapra fektettük a betegsegélyezést iparos és kereskedői alkalmazottaink számára, hogy most alig hogy a törvény 10. évében van, egy roskadozó intézménnyel állunk szemben. Nálunk a pénztárak a szegény munkások és munkaadók filléreit nem betegsegélyezésre, hanem a pénztár kezelési és igazgatási költségeire fordítják; nem ritkaság, hogy a kezelés 40—60 százalékát ezen összegeknek megemésztí.

Mi okozza tehát azt, hogy a más országokban bevált intézmények nálunk nem sikerülnek? Első és főhiba a betegsegélyző-pénztáraink szervezésénél az volt, hogy munkás viszonyaink természetét nem vették figyelembe. Beteg-pénztárainkat iparos munkások számára alapították, pedig munkásaink zöme mezőgazdasági. A másik hiba, melyet a szervezésnél elkövettek az, hogy teljesen figyelmen kívül vették hazai munkásaink szétszórtságát és a helyett, hogy akkép intézkedett volna törvényünk, miszerint a tömegben jelenlévő munkások egy-egy pénztár által összesítve nyerjenek támogatást, elrendelte a szétszórtan fekvő munkásoknak pénztárakba tartozandóságát; elrendelte, hogy minden iparos munkás az országban valamely betegsegélyző-pénztárba tartozzék s ennek a pénztárnak kell ezeket a szétszórt munkásokat nyilvántartani, kell tőlük a befizetéseket átvenni, kell őket betegség esetén gyógykezelní. Ebből meg egyébből áll elő aztán azon anomália, hogy például a helybeli ker. betegsegélyző pénztár is 7727 kor. 05 fill. forgalomból fizetésekre és irodai költségekre 3066 kor. 51 fillért fordít, szóval a szegény iparosok ily viszonyok között nem a betegsegélyezés céljára, hanem egy igen kicsiny kaliberű pénztár

hivatalnokaira és irodai költségeire adják oda nehezen szerzett filléreiket, s olvasunk kimutatásában olyan dolgokat, hogy a 736 tag közül 84 részesül kórházi segélyben, ami a bizalmatlanságnak csalhatatlan jele.

E két alapvető ok mellett jelentkezik még egy harmadik felette súlyos körülmény, melyről a törvény megalkotásakor úgy látszik teljesen megfeledkeztek. A betegsegélyezésnek első feltétele az orvos. Hogy állunk az orvosi segélylyel? Nem lesz érdektelen Tóth Bélának, a kiváló írónak nemrégiben a betegsegélyző egyesületek orvosaival foglalkozó cikkének egy rövidke részét ha ideiktatom: „Az intézők azt óhajtják, hogy az egyesületnek mentől több tagja legyen; s az Uristen a tagok közül lehető keveset látogasson meg betegséggel, mert a betegség kiadásokkal jár, az egyesület azonban a bevételeket kedveli jobban. A tagok sem épp kívánják a betegséget; de azért fizetnek, hogy ha nyavalyába esnek, ne legyenek kénytelenek az orvosnak és a patikáriusnak annyit fizetni, amennyit fizetniök kellene, ha nem volnának az egyesület tagjai. Az orvosok meg azt óhajtják, amit minden ember óhajt: hogy munkájuk díjazása jó legyen; minthogy pedig az ilyen egyesületi orvosok díjazása ma már jó formán lejjebb liczi tálódott a pénzbeszedő szolgák bérénel is, a doktorok a kevés munka révén akarják megnyerni, amit a kevés fizetés váman vesznek. Tehát mentől kevesebb vizitet kérnek a mindenhatótól. Vizit azonban mégis sok van. Sőt rettenetesen sok. Mert az ember gyarlandó állat még akkor is, ha betegsegítő-egyesületnek tagja. Hol erre, hol arra fáj; sőt előbb-utóbb meg is hal. Az egyesületi orvos díja, amint ugyancsak mondám, szolgai; a munkája azonban egészen napszámosi. Mert az intézők, amint ugyancsak mondám, szintén nyerni akarnak. Az adminisztráció költségeire; s ezek a költségek tetemesek. Elnökök, igazgatók, titkárok számának és fizetésének csökken-

téséről soha sem tudni; sőt. — Orvosok számának és fizetésének növeléséről sem tudni ám; sőt. — Egy csomó ilyen egyesületet már szétugrasztott a belügyminiszterium.”

Nem neveltséges még csak elgondolni is, hogy vármegyénk 135 községében 3 orvos áll rendelkezésére az egyesület tagjainak, ugyan micsoda segélyt nyújthat egy betegsegélyző-pénztár, mely például ezen nagyszámu községekben volna hivatalos iparos munkásainkat betegség esetén támogatni, ha még csak orvost sem talál, ami ilyen javadalmazás mellett, a mely az ad honores-nek felel meg, semmi esetre sem különös. És egészen természetes, ha a betegsegélyző pénztárak akkor, a midőn az iparos munkások drága filléreirel első sorban csak az alkalmazottainak ad fixfizetést s az iroda költségeket fizeti, továbbá az orvosi honoráriumot a minimumra szállította le és a gyógyszerek árával évenként adós marad: — nem mutatnak föl oly szép és lélekemelő képet, amilyennel a német birodalom ez előbb említett füzete bemutatott, hanem már ott tartunk annál az állapotnál, melyben ki kell a magának a kormánynak is jelentenie: így nem maradhat az intézmény s itt sürgős reformra van szükség.

Természetesen egy elhibázott intézmény reformálása sokkal nehezebb, mint egy egész ujnak a megteremtése. Nehezebb, mert fennálló és több évóta szomorú eredményekkel működő szervek megrendszabályozásáról van szó és mert az emberi előítélet és gyarlóság a meglevőt majdnem mindig legjobbnak tartja és az illető szerveknél érdekelték fagyöngy módjára ragaszkodnak eddigi működésük fentartásához, a mely bizony semmi esetre sem hoz nekik elismerést; sőt.

Nagy lépés volna a szociális tér egyöntetű szabályozására, ha ezek a pénztárak teljesen újból szervezetenének, a mely egyetlen módja annak a sok jelenleg fennálló anomália megszüntetésének. A mun-

Viharban.*

— Irta: Szabó Jenő. —

Vihar süvölt ott kinn a léghen,
Vad, csendriasztó fergeteg,
A föld reszkelve lázban égve
Nyög, mint az elgyötört beteg.
De benn az én külön világom
Szelid képet mutat nekem,
Az egyszerű, szegényes ágyon,
Ott alszik két szép gyermekem.

Két angyal arcz. Halkan pihogve,
A lelkök fényes szárnyat ölt,
S száll távoli, boldog szigetre,
A hol csodákat szül a föld
Hol kis tündérek játszadoznak,
Himes, pillangós réteken,
Hatalma nincs ott a gonosznak,
Ah! ott a jóság végtelen!

Mit tudnak ők még a világról!
Hol béke nincs, a harc örök,
Hol most száguldó démontábor
Vad robogása mennydörög!
S mit tudnak ők, a szörnyű harczról,
Mely itt benn tombol lelkenem,
Mely rózsát tép az emberarczról,
S nem enged nyugovást nekem!

Mint féltetek az ébredéstől,
Kedves, mosolygó angyalok,
Ringasson csak tovább az álom,
Szunnyadjatok, álmodjatok.
Lesz még idő az ébredésre,
Ne keljete fel, oh no még,

* Elszavalta szerző m. hó 30-án tartott ref. Egyházi estélyen.

Ne lássátok, hogy a világnak,
Arczán a szegény pirja ég.

Mert romlás jött a mindenségre,
Fut, bujdosik a becsület,
A tiszta lelkek szüzerénye,
Czédák, bitangok rongya lett;
Nincs hatalom, mi jóra intsen,
Meváltó, a ki fedd, tanít!
Trónjáról száműzött az isten!
Kifosztott holdus lett a hit!

Szemérmetlen kufárok serge,
A szentélybe sátrat veret,
Ott alkuszik a becsstelenség,
A sötét lelkiismeret;
A bün ma babérlombot ápol,
S azzal ékíti föl fejét —
Hogy lehazudja homlokáról
A gaszág kainbélyegét.

Oh tisztító tűz, merre késel?
Te boszuálló hatalom —
Hogy lángoló korbácsütéssel
Átsujts e sok gyalázaton!
Jövel, megrázni a világot,
Lángod az éjet üzzé szét,
Legyen a föld a régi éden,
Tisztítsa meg az ember szivét!

De csönd . . . lassan bevonja szárnyát
Ott künn kifárad a vihar,
Egy-egy moraj enyészve száll át,
A légen, oszt' az is kihál.
Megmozdul im a két kis alvó
Az ajkukon mosoly lebeg,
Oh jertek, édes öleléssel
Békítselek ki engemet!

kás-betegségélyezéseket akként kell leszerelni, hogy a vidék kivételesség a pénztárak működési köréből és a pénztárak számára oly kerületek teremtesenek, melyeket nagy költség nélkül a munkások érdekében kezelni tudnak, ha mindjárt *közgazgatásilag* és hogy a pénztárak ne azért működjenek, hogy mint pénztárak meglehessenek, hanem azért, hogy a munkásoknak betegség esetében gyors segélyhez való hozzáférhetést nyújthassanak. Erre hívjuk föl a felső intéző körök figyelmét, hogy ne engedjék sülyedni ez intézményt közönséges nyereség-válatlata.

Irodalmi nyegleségek.

Azt tanultuk az iskolában, de még kezdőkörünkben — hogy a költészet, a szépirodalom tulajdonképpen önczél, önmagában jutalom, amely boldogítja, hevíti az írókat, mint aki egyébre sem gondol dolgozatának, cikkének alkotásakor, mint az abban kifejezett eszméire, arra, hogy az híven tükrözze érzelmeit és ábrándjait. Legyen tehetsége szerint remekmű, amelyben örömeiket lelik a költészet kevés számú barátjai, amely az olvasót felülemeli a köznapi élet harcain.

Igy lehetett az valamikor, tisztább, nemesebb korszakokban és bizunk Istenben, hogy így is lesz, amikor a modern erkölcsök mocsárgöze eltakarodik a látóhatárról s a lélek új eszmék, új érzelmek tiszta légkörében emelkedhetik fölfelé, naptól beragyogott mérhetlen magasságokba.

Egyelőre azonban egyéb dolguk van különösen a költő és író uraknak. Méltóztassanak csak politikai pártok szolgálatában irogatni nótáikat, verseiket és novelláikat. A szárny ma ugy is fölösleges testrésze. A dicsőség kuforrására elég egy pár vastagtalpu cipő, minek hát azok az eredeti tollazatok, mikor a kasirozás is megteszi? A pegazus néven ismert versenyparipa se hívalkodjék tovább a szárnyaival, hanem igába vele. Ha csak figyelmesen körül nézünk, fájján vagyunk kénytelenek konstatálni, hogy ma már *mindenki* ír *mindenről*, ha nem tanulta is az írás mesterségét, ha soha sem is emelkedett lelke ki a hétköznapi pénzszerzés büzs köréből, s ha nem is tudja legyőzni azt a neveltelenséget és közönséges észjárást, amelyet a szülőházból hozott magával ki, óh nem az élethez, hanem — a kaptafához. Tény, hogy soha sem volt így elszaporodva az *írók* száma,

mint éppen ma, a melyhez példával azok a szomorú tipikus alakok szolgálnak, akiknek szarvát ellenségük annyira megnövesztette, hogy képesek bárgyu észjárásukkal azon téves hitben ringatni magukat, hogy ők már valamik, és hála a művelt közönségnek, hogy éppen ezért ezeket állandóan tartózkodással fogadja s számandó mosolylyal kíséri, mert végtére is csak nem tűrheti el azt, hogy a megye határain kívül eső s így az itteni viszonyokkal nem ismerősök azon *irodalmi* termékek gyűjteményét fogadják el a művelt közönség fokmérőjéül, a melyben ő teljesen ártatlan, s holmi képzelt irodalmárok, de tulajdonképpen a legközönségesebb alakok, izléstelen és toladó erőlködésai. Végtére is nyiljon ki a tisztelt közönség szeme, végrevalóhára egészen adjon szóban és írásban kifejezést tiltakozásának.

Azonban jelen alkalommal nem ezzel, hanem azzal az írói nyeglegeséggel kívánunk foglalkozni, a mely manapság a sajtó hitelét, megbízhatóságát teljesen tönkretette, amidőn a százak füle hallatára történeteket kétféleképpen, de sohasem az igazságnak megfelelően mondja el a közönségnek.

Milyen nagyon téved az érintetlen szellemű író, ha azt hiszi, hogy valamely hazafias vagy keresztény szelleműnek éppen nem mondható lap keretén belül keresvén megélhetést, megmaradhat intakt írónak. Azt már ilyen naiv íróársunk sem hiszi, hogy e papirlepedőkön ilyen határozott irányu, habár csak belletrisztikus és soha sem felekezeti, vagy politikai dolgokat, verset és novellát írhatna, nem is beszélve a keresztény elvek igazságát bizonyító, azok követésére buzdító irányú cikkekről. Nem, nem, ilyen naivitással ma már nem lépnek a modern redakció küszöbére. Inkább abban a csalódásban rindatózik néha a fiatal író, hogy maradhat indifferens, hiszen írhat szerelemről, amihez nem kívántatik meg a bálványozott delnő keresztlevele. Szóhet meséket, amelyekben lehet szó templomról, anélkül, hogy elárulná, kereszt, kakas vagy buzogány ékeskedik-e tornyán; papról, anélkül, hogy a dialógok mentén „tisztelendő”, vagy „tiszteletes urnak” szólítgatná; házasságról, anélkül, hogy előadatná, hogy az anyakönyvezető hivatal után az oltár előtt is megkötött-e, vagy sem! Így majd csak megy a novella, hiszen nem minden ember hitvalló, hogy minduntalan kirukkoljon belsejének nyilvánulásaival és intézményeivel!

Milyen utálatos látvány, hogy a novellistának, ha ama sajtó egyhangú elismerésére áhítozik, kötelessége legalább egy-két papfaló novellát becsúztatni a kötetébe. Nagy keresletnek örvendenek a pusztuló gentry életét kigunyoló, pusztulását könnyelműségnek tulajdonítható ám, erényeit, nagy multját elhalgató elbeszélések. A mágnást úgy szeretik a novellában, ha léha, ha külföldieskedő, ha csenevész és tudatlan.

Jó néven vétetik, ha a nemzet legszentebb hagyományai lábbal tapodtatnak. Ocskay brigádéros tragikus alak, Rákóczy udvara ellenben tivornyák tanyája.

Furcsán járt az a regényíró, aki egy államférfit regényében elköttyagosodott, kényelemszerető egyénnek irt le, akinek már nincs egyéb gondja, mint hogy a tehenészetével bibelődjék. Az államférfiből a könyv megjelenése után miniszterelnök lett, még pedig ugyan agilis és akkor az író ódát irt nem csupán az államférfiről, hanem Muniről, az ő híres tenyész-bikájáról is.

Ime, a pártnovellista, aki hamarosan megbűnhődött, de elveszik bűnhődésüket az ideálok ellen vétő és a nemzet jobb érzéseit sértő, hitét profanáló többiek is.

Ha a most napi renden lévő irodalmat és ujságokat vesszük bírálat és összehasonlítás tárgyává, eltekintve mindenkinél személyétől — ezzel eltérve attól az általános divattól, mely az estétikai és etikai szempontok teljes mellőzésével, pusztán az egyénnel és a párt vagy felekezet megfizetése szerint azokkal foglalkozik és egyéni okokból az érdekek, összekötetések és egyéb befolyásoló körülmények parancsa szerint méri a gancsot és az elismerést — lehangoló dolgokat vagyunk kényszerítve konstatálni.

Csak természetes, hogy irodalmunk modern lapjainak tudósításai csak addig jogosultak, a míg az igazi egyenes uton haladnak, amíg pártot és kiváltképpen felekezetet nem sértenek és nem ütköznek a józólás, a tisztesség és erkölcs törvényeibe.

Ez az irány uralkodott a régi magyar irodalomban. Méltók reá a régi írók és ujságírók kiváló alakjai, hogy szellemük ismét megjelenjen azon a téren, amelyet nem hódítottak el tőlünk, hanem a melyről őket a tolongók csupán leszoritották s még a komoly napi sajtó hasábjain is az utóbbi évtizedek nagyságai már egyáltalán alig említettnek a most

Emlékezzünk régiekről.

A magyar ember s különösen a székely a mérsék, bátor, makrancos embernek. anélkül, hogy megsértene, azt mondja: te *Vankuj!* Olá vagy szláv származású szónak tartják, pedig nem az, hanem kínai.

A magyar anya azt mondja síró gyermekének: hallgass lelkem, mert jó *Mamus* és elviszen.

Imé e két szó közül az első visszavezet minket időszámításunk előtt 120-ik évre, az utóbbi pedig időszámításunkban a 18. 19. 20-ik évekre, a Hunok s tehát nemzetünk történelmébe.

Sem a történelem, sem a szájhagyomány után tagadni nem lehet, miszerint a magyar nemzet a Hunok maradéka. Régi népáramlat. Időszámításunk előtt 2207 évvel emlékezet vagy a kínai iratokban a hunokról, akiket ők *Hungnok*-nak neveztek.

120 évvel K. e. *Kuti*, kínai leirással *Kiuntsing* volt a hunok fejedelme, az ismertek közül a 4-ik. Ez egy kínai nőt vett feleségül a többiek mellé s békében kívánt élni *Vuli* nevű kínai császárral. Ez a császár azonban még ifjú lévén, a csungli jámenben addig beszéltek neki tanácsnokai a hun nemzet megsemmisítéséről, míg ez 300,000 emberből álló hadi sereget szerveztetett és azt megindította a hunok összetörésére, akik *Laokám* fejedelmök idejében betörték volt a kínai területre, az azelőtti boszantások miatt. Azt feldúlták, kirabolták és a ragadmánnyal szépen hazamentek. Pedig már megvolt az ellenök épített kínai kőfal. Ez a rohanó seregnek ellent nem állott: megmásták, az őriző sereget elkergetvén.

Ezt a kőfalat, mely a sárga tenger partjától 420 mérföldnyi hosszan, hegyen, völgyön, vizen az Inkán hegyekig terjed, kezdte építtetni *Csiao* kínai császár, a hunok betörései ellen; tovább rakatta *Jensi* nevű császár 400 évvel K. e.; megújította és tornyokkal ellátta *Csiao* császár K. e. 210 évvel. Tisztességes régiség. Az óvilág hét csodáinak egyike volt.

A *Laokám* fejedelem alatti berohanást akarták a kínaiak visszafizetni és egyszersmindenkorra kedvét szegni ennek a vad nemzetnek az olyan beroha-

násokhoz. A 300 ezer embert három hadtestre osztották százezerenként. Az egyiknek vezére volt *Hangan*, a másodiknak *Likovám*, a harmadiknak *Vankuj*. Mind a három fővezér a legbátrabb, a legmerészebb és a legvállalkozóbb volt az egész mennyei birodalomban. De a csatázásban merészségben, a cselvetésben leginkább *Vankuj* tűnt ki. Ő ugyanis feltette magában, hogy magát *Kuti* fejedelmet is elfogja.

A hunok azonban nem dugták össze kezüket, hanem erőnek erőt vetettek ellenébe.

A két első sereget rutul összetörték. De *Vankuj* ezen nem okult, hanem seregével vadmerészen tart Hunországnak azon része felé, a merre *Kuti* fejedelem tartózkodott. A hunok még jobban értettek a cselvetéshez, mint *Vankuj*. Addig huzódtak előtte, addig ingerelték a kínaiakat, míg egy szoros erdős völgyben bekerítették s ott ezt a hatalmas sereget is összetörték.

Vankuj, vad meggondolatlan merészségéből származott óriási csata vesztese miatti bujában öngyilkos lett; mert otthon ugyis életével kellett volna lakolnia.

A kínai, szóban, nem tartotta fenn emlékezetét, de megtartotta a magyar. Ma is azt mondják a bátor, merészes embernek: te *Vankuj*.

Lássuk a *Mamus* szó eredetét, melyet hasonlóképpen fentartott a magyar hagyomány.

Mikor a Hun és Kína békében voltak egymásköz, a hun fejedelmeknek elődeiktől rájuk maradt, századok által megszentített szokásuk volt, miszerint vendégképpen megszokták látogatni a kínai udvart Pekingben. Ilyenkor a császár nagy pompával fogadta a magas vendéget és kíséretét és gazdagon megajándékozta. És ha a hunnak az ajándék nem tetszett vagy kevesellette, fegyvert fogott, megrohanta a birodalmat és ezerszeresen megvette Kinán az ajándékot. A nagy kőfal rettenetes rohanásaik ellen mit sem használt.

Gnaiti kínai császár ezt a rossz szokást elakarta törölni, de ez nem ment a hunnal szemben oly könnyen. Mikor az új hunfejedelem látogatását akarta tenni, követség által azt izenteti neki: most ne jöj-

jön, mert beteg. Hanem hát azután mást gondolt *Gnaiti* császár, nem akarván még a félelmes népet megboszantani, azt izenteté, hogy jöhet.

Okolójóti az új hun fejedelem — kinek a neve így iratik le a párisi levéltárakban talált kínai tudósításokban: *Outchoulieoujoti* s kinek fejedelemsége előtti neve *Nangtehaijásu* volt; talán mai kiadással így lenne mondható: *Nagyesias* — megtette látogatását és olyan nagy pompával fogadtatott, mely azelőtt példátlan volt és Kinának sok millió aranyába került. Ez a látogatás időszámításunk első évében történt.

Ugy látszik hun elődeink élelmes emberek voltak. Szép szín alatt szerették megvámolni a szomszédot. Mihelyt *Okolójóti* honába visszatért, a leányát küldötte a császárnénak tiszteletére, hogy az is dézmálja meg jól a kínai udvart.

Az ilyen nagy költségeket a császári családnak egyik tagja, *Mamus*, nehezen tűrte. Az effélének véget akart vetni. Palota forradalmat csinált, *Gnaiti* a császári székből letéttetvén, maga foglalta el azt. Most, hogy a korlátlan hatalom kezébe került, a 30 évvel azelőtt elhalt *Honházi* hun fejedelem 15 unokáját föllázította *Okolójóti* ellen, akik egymásköz harcra kerekedtek s a hunbirodalmat meggyengítették. Imé az első kiadása az Atilla halála utáni harcoknak. Mind a kettőnek ugyanazon eredménye lett.

Ekkor *Mamus* császár 300,000 emberrel megtámadta Huniát, azt elfoglalta és 15 részre felosztotta a *Honházi* 15 unokája közt. Így a 15 testvérország, egymást kínai és tatár segítséggel annyira rongálta, hogy az anyák a kis gyermeket, ha sirt, azzal csitították: hallgass lelkem, mert jó *Mamus*.

Mily rettenetes nemzetölönök kellett lenni e 20 évig dühöngött testvérharcoknak, hogy az intézőnek, *Mamus*nak a neve 19 századon át, maig fennmaradott.

Igy kezdődött a hunok birodalmának felbomlása ott keleten, mely 2000 évnél tovább állott fenn.

Ma 19 száz év múlva is azt mondja a magyar anya síró gyermekének: hallgass lelkem, mert jó *Mamus* és elviszen.

grasszáló dekádensek, majmoló zsenik és egyéb, különben inpozáns számban felburjánzott képzelte nagyságok, de semmiségek lármás dicsősége mellett.

Az egyéni bec-ület, a pártkeretek, de kiváltképpen a felekezetek különös tiszteletben tartása által kapható meg az ut a magyarság és egyáltalán a művelt közönség szívéhez. Minden egyéb izetlenség.

Belföld.

A földadó módosítása. A fennálló adórendszer szükségessé tette a kataszterek helyesbítését, mivel utóbbi időben e téren olyan zavarok mutatkoztak, melyek elkerülhetetlenné teszik az általános reformot. Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter egyetértőleg a pénzügyminiszterrel felhívta az ország gazdasági egyesületeit, hogy válasszanak bizalmi férfiakat, kik a földadókataszterhelyesbítés munkálatainál támogatni lesznek hivatva a kormány kiküldött közegeit. A munkálatokat, mint értesülünk, még e hóban megkezdí a kormány.

Ujdonságok.

Június 8-ika. Tegnap, 8-án mult 34 esztendeje annak, hogy I. Ferencz József Magyarország királyává megkoronáztatott. Az állami hatóságok ünneplése, ha Ferencz József király nevére van szó, csak a külső disze, hogy úgy mondjuk: virágfüzére csak egy egész nemzet őszinte örömeinek és belső ünneplésének; ami egyébiránt nincs is naphoz kötve, mivel királyát az egész nemzet igazán szereti, és a hol igaz szeretet van, ott az Istennek tetsző ünnep szakadatlan. És kérjük a Gondviselést, hogy ajándékozza meg a felséges királyt hosszú és kedvező élettel, hogy nemes uralkodását kitéphetetlenül beszöje történelmünkbe s állandóságot biztosíthasson állami és hatalmi életünkben, fejedelmi szívének legjobb kívánsága szerint.

Eljegyzés. A napokban jegyezte el Dr. Fels Hinléder Jenő kovásznai ügyvéd *Jakab* Erzsike kisasszonyt, *Jakab* Gyula ny. alispán és neje *Zathorecsky* Ilona leányát, H.-Szt.-Mártonban.

Az állami felsőleányiskola évről vizsgálatait az intézet helyiségében 1901. június hó 20. és 21-én, önképzőköri záró ünnepélyét és énekvizsgáját pedig 23-án d. e. 11 órakor a főreálisk. tornacsarnokában tartja meg a következő sorrenddel: 1. Mendelsohn F. B. „Mi lenne dalok nélkül“, előadja a növendékek kara. 2. Titkari jelentés, tartja Deák Ilona II. o. növ. 3. „Ágota kisasszony“, Kiss Józseftől, szavalja br. Orbán Aranka II. o. n. 4. „Az árvizi hajós“, Vörösmarty Mihálytól, szavalja Kovács Lenke II. o. n. 5. Grell E. „Motetta“, előadja a növendékek kara. 6. „La petit hirondelle“, Par Eugéne Bombert, szavalja Bartha Ilona II. o. n. 7. „Két leány“, párbeszéd Rudnyánszky Gy.-tól, előadják Hermann Janka és Rápolti Róza II. o. n. 8. „Mária siralma“ Móra Ferencztől, szavalja Roediger Melanie. 9. Weber K. M. „Czigánykar“, előadja a növendékek kara. 10. „Munkácsy Mihálynak“, Ábrányi Emiltől, szavalja Czodik Irén II. o. n. 11. „A bicikli“, monolog, Marsits Rosinától, előadja Molnár Margit II. o. n. 12. „A Rákóczi-induló“, Farkas Imrétől, szavalja Benke Mariska II. o. n. 13. „A Jehova“, Kiss Józseftől, szavalja Dózsa Sarolta II. o. n. 14. Goll I. „Torna induló“, előadja a növendékek kara.

Emléket az agyagfalvi réten. A székelyemlékalap javára adakoztak: Bokor János gyűjtő-ívén 12 kor. 40 fill. Ilyés József honvéd százados, most harmadizben utalvány mellett 5 kor. Összesen 17 k. 40 fill. ezt hozzáadva a már begyűlt 3826 kor 38 fillérhez, az alap összege tesz 3843 kor. 78 fillért. Fogadják a nemes szívű adakozók hazafias adományukért a végrehajtó-bizottság hálás köszönetét. *Ferenczy* János, v. biz. pénztárnok.

Urnappja. Poétikus ünnepe a katolikus egyháznak urnappja. Virágillatos, napsugaras ünnep, melyben a hívó lélek nyiló rózsák édes illatának szárnyain emelkedik Istenéhez. Az oltári szentség tiszteletére van szentelve ez a nap. Széles e világon, hol katolikus hívők laknak, a lombokkal ékített, szines drapériákkal bevont hős templomokból hosszú menetben vonulnak ki az áhitatos hívek s a virágokkal és friss lombokkal behintett utakon mennek az ez alkalomra emelt virágotárokhoz. E városban kettős ünnep e nap, mert itt bucsu is van, s így hát a közelebbi községekből hosszú sorban jönnek be az emberek, ájtatos énekeket énekelve. A körmenetben az oltári szentséget *Sebestyén* zetelaki plebános vitte, s időnkint megáldotta az összesereglett

híveket. Közben egyházi melódiák csendültek meg az ajkakon, csengők csilingeltek, taraczkok durrogtak, s a katonaság sortűzet adott. . . Urnapját különben nagycsütörtökön kellene megtartani, mivel azonban az egyház gyászol akkor, ez a hála-örömmünnep elhalasztatik Szent-Háromság vasárnap után való csütörtökre. Urnapját Szent Juliánna lüthi kolostorbeli apáca álomlátása következtében tették ünnepnappá a XIII. században, s hajdanában csak a templomban ünnepelték. V. Kelemen pápa rendelte el 1316-ban, hogy az oltári szentséget az utcákon körülhozzozzák.

A székelyvasut közgyűlése. A héjjasfalva—székelyudvarhelyi helyi érdekű székely vasut igazgatósága f. hó 9-én tartja évi rendes közgyűlését Budapesten. Mivel vármegyénk közel egy millió értékkel van érdekelve, a törvényhatóság megbízásából a közgyűlésen a vármegye képviselőjében Dr. *Damokos* Andor alispán, Dr. *Válenstik* Ferencz t. főügyész és *Németh* Albert m. főszámvevő fognak megjelenni.

Ref. egyházker. ért. közgyűléséről mult számunkban hozott tudósításunkhoz még a következőket csatoljuk. A m. hó 31-én d. u. 3 órakor, miután *Hollaki* főispán vendégszerető házában megebédelték gr. *Kuun*, a püspök, *Ugron* János és *Zoltán*, *Kenessey* Béla, dr. *Damokos* és *Nagy* Károly Szt.-Erzsébetre a szombatosok felekezete megalapítójának ősi lakhelyére utaztak br. *Kemény* Béla szíves meghívására. Szt.-Erzsébet határán az illustis vendégeket bandérium fogadta, a falu elején pedig *Kertész* Mózes lelkész üdvözölte gr. Kuunt és a püspököt. Az igazi magyar vendégszeretet, melylyel br. *Kemény* B. és neje a szó szoros értelmében elhalmozta a vendégeket, gyorsan elfeledtette a fáradságokat. Szombaton és vasárnap Székely-Keresztúrról, Udvarhelyről, Fiafalváról új vendégek jöttek, hogy Szt.-Erzsébeten még egyszer ünnepeljenek és a vasárnap délelőtti istentiszteleten részt vegyenek. Tíz órakor délelőtt buzgó hívekkel már zsufolásig tele volt a templom, midőn br. *Kemény* B. és vendégei, köztük *Hollaki* Arthur főispán és neje, dr. *Damokos* alispán és neje, *Ugron* János és neje, *Ugron* Zoltán és édes anyja, *Somogyi* alispán és neje, bevonultak az imádság házába a vidéki ref. papság kíséretében. Dr. *Damokos* alispán orgonajátéka és a gyülekezet éneke után *Nagy* Károly imádkozott, *Kenessey* B. beszédet mondott, a püspök pedig a gyülekezetre áldásért könyörgött. Az istentisztelet után, mely a hymnusz eléneklésével záródott, az összes vendégek a báró *Kemény* vendégszerető házához tértek vissza, a honnan pár órai egyfűttel után a püspök és kolozsvári kíséret társai bucsut vettek, magukkal vive az udvarhelyi és szt. erzsébeti szép napok el nem múló emlékeit.

Iskolai kirándulás. A felsőleányiskola növendékei *Weinberger* Fanni igazgatónő, *Varga* Ida és *Langer* Adolfin tanítónők, *Molnár* Károly és *Tamás* Albert tanárok vezetése mellett tegnap Parajdra rándultak ki a hol megtekintették a sóbányát. A kirándulók kora reggel, nyolcz kocsival indultak el, s estére már vissza is tértek városunkba.

Színházi műsor. Hétfőn: *Névtelen levelek*, vígjáték. Kedden: *Madarász*, operette. Szerdán: *Baba*, operette ujdonság. Csütörtök: *Czigánybáró*, operette. Péntek: *Bőregér*, operette. Szombat: *Hoffmann* meséi, opera. Vasárnap: *Bányamester*, operette.

A sz.-udvarhelyi áll. főreáliskolával kapcsolatos internatusba az 1901—1902. tanévre 65 tanuló vétetik fel, kik közül 40 tanuló 400; 15 tanuló 300 és 10 tanuló 200 korona díjat tartozik fizetni. E helyekre az igazgatóság pályázatot hirdet. Azon szülők, vagy gyámok, kik fiaikat, illetőleg gyámoltjaikat az internatusba felvételni óhajtják, ebbeli kérésüket f. évi július 15-ig az igazgatósághoz intézve és czimezve nyújtsák be, czimük és lakásuk pontos megjelölésével. A kérelemhez mellékelni kell: a) a legutolsó tanévéről nyert iskolai bizonyítványt; b) orvosi bizonyítványt arról, hogy a tanuló egészséges, nincsenek szervi bajai. Azok, akik a mérsékeltbb díjakra óhajtának fiaikat, illetve gyámoltjaikat felvételni, a fennemlitett okmányokon kívül az illetékes hatóság által kiállított, egészen új vagyonsági bizonyítványt is tartoznak csatolni kérésük támogatására. A felvett tanulók élelmezést, lakást, fűtést, világítást kapnak s megfelelő felügyeletben részesülnek. A felvett tanulók belépéskor a következő felszerelést tartoznak magukkal hozni: a) egy-egy nyári és téli időszakra való tisztes ruházatot; b) legalább 2 pár erős cipőt; c) ágyfőszereletet; d) fehérneműt, 12 drb zsebkendőt és 6 pár harisnyát, 4 türolkőző kendőt, stb. A fehérneműkre feltűnő helyen legalább 2 cm. nagyságban azon szám himzendő, mely szám alatt

a felvételtől szóló értesítés megküldetik. Az értesítéshez egy kötelezvény is csatolattik, melyet a szülő, illetőleg a gyám szabályszerűen aláírni és legkésőbb 8 nap alatt az igazgatósághoz visszajuttatni tartozik. A felvétel elfogadásának igazolásául és biztosításául. A tanítással járó díjakat, minő a tandíj, továbbá a szükséges taneszközök beszerzésével járó kiadásokat a szülők vagy gyámok külön tartoznak hordozni.

Diadal pezsgő czímmel gyártja és hozta forgalomba *Eberhardt* Antal pezsgőgyáros a kelenföldi, budafoki, érdi és szigetökölyi saját termésű borai-ból Promontoron készített pezsgőjét. A vegyileg kiválóan tisztának talált, egészséges italt nem mulaszt-hatjuk a fogyasztó közönség figyelmébe ajánlani most, amidőn a pezsgővásárlásnál oly végtelen óvatossággal kell legyünk. A Diadal-pezső bizonyára csakhamar olyan fogadtatásra talál, amilyent jószágával magának föltétlen kiérdemel.

Színház és közönség. Valóban azt hittük, hogy amidőn *Micsey* társulata városunkba jön, egyszerre végeszakad annak a bizalmatlanságnak, melyet egyes lelketlen direktorok teremtettek meg, alásva a színeszet tekintélyét annyira, hogy közönségünk szinte rettegve látta mindazt, ami a színművészet körébe tartozott. Természetes, hogy ilyen formán mindegyre felhangzott a panasz, hogy ez, vagy amaz a társulat a közönség részvétlensége következtében vegetál, sőt a bukás lejtőjén gyorsasággal halad lefelé, ami egész egyszerűen folyománya volt az illető társulat rossz, hanyag színészeinek, a kopott ruhatárnak és diszleteknek. A közönség tehát jogosan unt bele a periódikus sorrendben egymást követő hanyag szintársulatok pártolásába, s ennek tulajdonítható azután az, hogy a mások hibájáért, a lelkiismeretes, a pártolást méltán kiérdemlő társulatok is kénytelenek üres házak mellett tartani meg előadásait, mivel ha a közönség bizalma egyszer megingott, azt visszazerezni valóban sysiphusi munka. A hanyag játék, rossz ansamble mellett derekas oka van annak is, ha a színeszet nem részesül kellő méltánylásban, hogy a direktorok reportoirja vagy a régi elavult, vagy az újabbkori könnyű zsánerű férczelményeket tartalmazza, ringatva magukat azon hitben, hogy a jövődeknek mindent belehet adni, holott az izlések változásával már rég elmúlt ez a boldog időszak. Elmult még pedig akkor, amidőn a közlekedés raffinált kifejlésztése lehetővé tette, hogy a jövődek csekély költséggel végigélvezze a fővárosi premiéret, hogy azután otthon a legsuverénebb kicsinyléssel tárgyalja a helyi művészetet. Szomorú de való, hogy máma kevés az a szubvencionált színház, a mely joggal viseli Kiszfaludy jellegét: „Honfiaságot a a nemzetiségnek.“ Ma a vidéken, de még a központban és a legtöbb színház sem társadalmi missziót nem tölt be s legkevésbé használ arra, hogy a hazafiaságot szolgálja. Nem termelés, hanem import táplálja a színházat. És pedig minő behozatal. Az amugy is kevésbbé produktív német drámairodalomból behozták a vizenyőst, a francia irodalom szállítja a könnyű fajtát. A közönség pedig emészt. A sajtó egyrésze pedig azzal a falzummal ment minden súlyos erkölcsi botlást az előadó művészet terén, hogy a közönségnek ki kell az izlését elégiteni, és ennek igyekeznek a színházak is eleget tenni. Természetes, hogy ez nagy baj. Ma a színművészetnek a társadalmi feladata tolul előtérbe. Erősíteni az amugy is omlólében levő társadalmat, bátorítani, eredeti értékes termékekkel táplálni; ez a kötelessége a színművészetnek. Magától értetődik, hogy ezzel nincsen kizárva a kiváló drámai és zenei idegen termékek színterhozatala. De talán igenis részletesen foglalkozunk egy ujdonság keretében e dolgokkal, holott mi jelenleg arról a nagyfoku, kétségbeejtő részvétlenségről kívántunk szólni, a melyet közönségünk a most itt működő társulattal szemben egy hét alatt sem tudott leküzdeni olyan mértékben, ahogyan a szereplők azt megérdemlik. *Micsey* direktor elismerésre számíhat a közönségtől, hogy évek hosszú sora után egy jól szervezett társulattal e várost felkereste s alkalmat nyújt a legújabb darabok megtekintésére, a melyeket elismerésre méltó szorgalommal, igyekezettel hoznak színre. Valószínűnek tartjuk, hogy e város műértő közönsége pártfogásával lehetővé teszi azt, hogy *Micsey* a jövő években is felkeressen s nem engedi meg, hogy tehetségtelen társulatok még jobban aláássák a színművészet értékét. Örömmel konstatáljuk a társulat hivatott, tehetséges és lelkiismeretes színészekből áll, kik megbecsülik a közönség izlését és iparkodnak eleget tenni a nem egészen tulzott követelményeknek, s méltán megérdemli *Micsey*, hogy az erdélyi I. színikerületet, amely folyó év szept. 1-

től kezdődik, megnyerje, mivel ő nemcsak nyerni akar, de cserébe elfogadható előadásokat nyújt.

Iparos tanoncok elhelyezése. A marosvásárhelyi iparkamara, egyetértve a megyei iparfejlesztő-bizottsággal, megkezdett akcióját folytatva, székely fiuknak egyes magán iparosoknál való elhelyezésére az ez évi kijelölését a jelentkezők soraiból f. hó 5-én eszközölte *Ádám Albert* m. I. aljegyző, tb. főjegyző, mint az iparfejlesztő-bizottság tevékeny jegyzője és *László Gyula* kamarai másodtitkár által, Székelyudvarhelyen a vármegyeház kistermében. Ez alkalomból 18 fiu osztatott be különböző helyekre és különböző pályákra. A fiuk tulnyomó része Magyarországon nagyobb városaiban talált gazdát magának. Az egyes állomáshelyekre f. hó 25-én, a délutáni vonattal viszik el a fiatal gyermekeket, hogy majd idővel derék iparosává váljanak e hazának.

Rendőr szaporítás. Ha a rendőrök száma az egyes városok nyugalmas, zavartalan életének fokmérőül tekinthető, úgy Székelyudvarhely ugyancsak elől jár a közbiztonság tekintetében. Ugyanis e meglehetősen kiterjedésnek örvendő városban ezidőszert mindössze 13 köz- és 1 tizedes rendőr ügyel fel a polgárok élet- és vagyonbiztonsága fölött, s amint a körülmények bizonyítják, ugyancsak jó eredménnyel. Természetes, hogy ez emberek munkája egyszerre tetemesen szaporodott Szombafalva városrészt idecsatolása által. Részben erre való tekintetből a képviselőtestület a múlt év őszén tartott közgyűlésében, a folyó évi költségvetés tárgyalásának rendén, a főkapitány és tanács javaslatára a rendőrök számát négygyel szaporítani határozta, s arra a pályázati hirdetményt a polgármester éppen a mai nap tette közre, tekintettel arra, hogy az új rendőrök július 1-én kezdik meg működésüket, örméere a kissé félreeső utcái lakósnak, akiknek ilyen káros és egyenruhás városszolgákat saját utcájukban üdvözölni, tekintettel a végtelenül csekély számra, igen ritkán volt alkalmuk. A képviselőtestület bölcse intézkedése folytán tehát kijut a rendőrszót a gyérvilágítású utcáknak is, hol bizony mostanság napközben oly barátságosan kifog jó ismerőse háza előtt a székely atyafi, s úgy elébe teszi marhájának a szénát, mint éppen a legbarátságosabb vendégfogadó színje alatt, megzavarva ezáltal a gyalog- és kocsiforgalmat, nem is szólva arról a kellemetlen tisztálanságról, a melyet a három órai etetés végeztével maga után hagy.

Városi közgyűlés. Székelyudvarhely város képviselőtestülete, mint értesülünk, folyó hó 20. és 25-ike között tartja meg az évi III. rendes közgyűlést.

A székelyudvarhelyi hitelszövetkezet, mint az országos központi hitelszövetkezet tagja, f. hó 2-án délelőtt a vármegyeház nagytermében rendkívüli közgyűlést tartott. A közgyűlés célja lett volna a szövetkezet, mely jelenleg a gazdasági hitelszövetkezetek csoportjába tartozik, ipari és gazdasági hitelszövetkezetté átalakítani. Az alapszabályoknak rendelkezése szerint azonban az átalakuláshoz szükséges alapszabály megváltoztatás közgyűlésen a tagok $\frac{2}{3}$ részének jelen kell lennie. A hitelszövetkezetnek közel 700 tagja közül azonban csak 35 jelent meg. A szövetkezet tagjainak ez a kis töredéke, egy néhány vendég hangos helyeslése között aztán átalakította az intézetet ipari és gazdasági hitelszövetkezetté, elmozdította állásától a néhány héttel ezelőtt három évre megválasztott igazgatóságot és felügyelő bizottságot, új választott a helyébe. A közgyűlés határozatai, a tagok egy tekintélyes csoportjában nagy elégtelenséget keltettek s mint értesülünk, a gyűlés határozatait meg is fellebbezték. Igazán sajnálatos, hogy a szövetkezet kibővítésének gazdaságos és humanus eszméje, mely olyan kedvező auspiciumok között indult meg, az első lépésnél mindjárt ekkora akadályra talált. A gyűlésen dr. *Horváth János*, az országos központi hitelszövetkezet kiküldöttje is részt vett.

A brassói áll. felsőkereskedelmi iskolával kapcsolatos állami internatusába felvételekért jun. hó 30-ig lehet folyamodni. A teljes ellátás évi díja 500 kor. A városnak kedvező egészségügyi viszonyai, fejlett ipara és élénk kereskedelme és forgalmi viszonyai, valamint az intézet tanulóinak többnyelvűsége az iskola hivatásából folyó általános nevelési és tanítási feladatoknak előmozdítására egyaránt kedvezők. Bővebb felvilágosítást ad az intézet igazgatósága.

Szives köszönetet mond a rendező bizottság mindazoknak, a kik a május 29—31-én tartott ev. ref. egyházi értekezlet közgyűlésére városunkba serglett vendégeknek szállást adtak s itt tartózkodásuk alatt idejüket kellemessé tették.

Évzáró vizsgálatok. A városi iskolabizottság a felügyelete alatt levő iskolákban az évzáró vizsgálatokat a következő sorrendben állapította meg: a) *A községi elemi fiúiskolában:* június 19-én d. e. 8—12-ig I-ső osztály; d. u. 2—6-ig IV. és V-ik osztály; június 20-án d. e. 8—12-ig II-ik osztály; d. u. 2—6-ig III-ik osztály. — b) *Az alsófoku ipariskolában:* jun. 9-én d. u. 5—6-ig a róm. katolikusok vallásvizsgálója; június 16-án d. u. 5—6-ig az ev. reformátusok vallásvizsgálója; június 18-án d. u. 3—4-ig az unitárius tanulók vallásvizsgálója; június 23-án d. u. 2—6-ig a kereskedő tanulók évzáró-vizsgálata. jun. 25—29-ig bezárólag lesz az iparos tanulók munkakiállítására. c) *A Mária Valéria gyermekket* vizsga ünnepélye július 28-án lesz. Az összes vizsgálatok, a vallás vizsgák kivételével, melyek a tanteremben lesznek, a régi városház nagytermében fognak megtartatni. E vizsgálatokra a szülőket és érdeklődőket szívesen meghívja az iskolabizottság.

Kereskedők majálisa. A helybeli kereskedők és kereskedő ifjak köre, mint említettük, alaptökéje gyarapítására f. hó 16-án a Koronkay-kert táncstermében nyári táncmulatságot rendez. A mulatság iránt általános az érdeklődés. Kezdeté d. u. 5 órakor.

Az erdélyi új szinkerkület. Az „Erdélyrészi szinkerkület” az ezen kerülethez önként csatlakozott és érdekelt városok megbízott képviselőinek f. évi május hó 17-én Kolozsvártt megtartott értekezletén hozott határozata értelmében megalakulván: *Festetics Andor* orsz. színészeti felügyelő megbízatást nyert, hogy ezen Deés—Maros-Vásárhely—Déva—N.-Szeben—Gyulafehérvár—Sepsi-Szt.-György—Sz.-Udvarhely stb. városokból alakult szinkerkületre ez évi szeptember hó 1-étől kezdődőleg két évre pályázatot hirdessen. A kerülethez tartozó városokban rendezendő színi-előadások száma, illetőleg az egyes városokban kívánt működés tartama, valamint annak sorrendje a megkötendő szerződésben fog megállapíthatni. Szerződés megkötésekor 1000 (egyezer) korona biztosíték lesz leteendő készpénzben vagy értékpapirokban.

Általánosan elismerik úgy nálunk, mint külföldön, hogy a Mauthner-féle gazdasági- és kertészeti, magvak gyakran háromszor akkora termést adnak mint sok másféle magvak. Különösen impregnált csillagjegyű répmagjai ritkítják párjukat és össze nem tévesztendők más utánczott hasonló védjegyű, de nem impregnált répmagokkal. A Mauthner-féle magok tehát felülmulhatatlanok és gazdáink csak helyesen cselekszik, ha szükségletüket mindig Mauthner-féle magokkal fedezik.

Színház.

Micsey F. György társulata e hó 1-én kezdte meg előadásainak sorozatát a meglehetősen szellősnek mondható Galter-féle szinkerkörben, üres ház előtt. Bemutató előadásul *A kis szökevény*, angol operette ment *Csongory Mariskával* a czimszerepben. Örömmel konstata a közönség már az előleges jelentésből, hogy a társulat tagjai között olyanokat is vizontlát, akik már egy alkalommal méltán kiérdemelték osztatlan tetszését, mint *T. Pogány Janka*, *Tóth Elek* és *Nagy Mari*, akik ez este újra megszerezték maguknak azt a rokonszenvet, amely hosszas távollétük alatt sem csappant meg irányukban. A darab meséje, ha erről egyáltalán eshetik szó, üres, silány termék, mint a többi hason angol operette, ugyanazzal a fülbemászó csecse-bece, monoton dalokkal, ugyanazon angol „song”, amely mégis világot hódított, amelyeket sietnek az emberek utánna dudolni, a melyek szelid, szüizes nóták és mind úgy hangzanak, mint a bölcse dalok, s a kis éneklő missek rövid ruháért és fekete harisnyáért valóban nem tehetnek. A kis árvalányt, mint említők, *Csongory Mariska* játszotta, fényes bizonyítékát adva már ez első alkalommal, hogy ismeri azokat a fogásokat miként kell ezeket a finom, törékeny dalokat énekelni, s hozzá kezes táncot lejtteni. Jó partnere volt *Tóth Elek* az *Eduárd* szerepében, a kőről örömmel győződünk meg, hogy nemcsak kiváló bonvivant, hanem jó naturburs is. *Vágó Géza* a *Flipper* szerepében sok derűtséget keltett. *Baj* volt és rontotta az illúziót, hogy a második felvonásban, mely *Velence* piazzáján játszik, a háttérül egy hatalmas erdő szolgált. Ha már a megfelelő díszlet a színpad kicsinyisége miatt nem volt használható, megelégedett volna a közönség, a mely máskülönbben kitűnően mulatott egész este, egy egészen sima függönnyel is.

Vasárnap, 3-án két előadás volt. Délután félhelyárral *Náni*, míg este *A gyimesi vadvirág* ment, gondos bemutatással. *Szarvassy* ez alkalommal mutatkozott be, mint baritonista és meglehet elégedve ez estével, mivel a közönségnek kiérdemelte tetszését, habár a játéka, mozgása kifogásolni valót is hagy fenn. *Pogány Janka* *Magdolna* szerepét kreálta s előadó művészetével, rutinjával tetszést aratott, akit akárhányszor hallunk, mindig készek vagyunk énekében új és új szépségeket felfedezni s elgyönyörködünk rajta. *Pogány Janka* könnyed kifejező, minden póztól, affektációtól ment játéka, éneke mindvégig lekötötte a közönség figyelmét, mely zajos tapsal honorálta azt. *Tóth Elek* — *Imre*, *N. Zoltán* *Iona Mária* szerepében jók voltak; *Csura* harangozó (*Németh*) és *Marci* (*Vágó*) meg a derűtségről gondoskodtak.

Hétfőn, 3-án, *A bölcse*, *Briex* 3 felvonásos színműve volt műsoron, a mely a Nemzeti Színházban a tél folyamán került bemutatásra és fényes sikert aratott. A darab teljesen üres ház előtt ment, s éppen azért melegen ajánljuk a direktor úrnak, hogy azt a bérlet folyamán megegyezzen színrehozza. A dráma nagy erővel és szabadsággal van megszerkesztve, úgy hogy benne minden természetes, minden helyén való, minden előre várható. Kit ne indítana könnyekre egy halálosan beteg gyermek, ki nem sirathatja atyját, mert él, s édes anyja elhagyta gyermeke atyját. A darab meséjét elmondani nincsen terünk, habár őszinte örömmel tennők azt, mivel vajmi ritkán van alkalmunk ilyen finoman, diszkrétül, egyenesen megírt darabot megtekintünk, melyben a szerző fölállít egy-egy tézist is, vitatja, hangsúlyozza. Meghódolunk előtte, mert megvagyunk hatva. Megkapó a gondolat, mely nem elvont igazságokról beszél, hanem az élet legelevenebb nyilvánulásáról, a gyermekről. Az egész mű a gyermeknek apoteozisa, istenítése, Laureince gyermek, hitves, anya, szerető egy személyben. Minden vonatkozásban előttünk áll, nemesen, tisztán, mégis szenvedélyesen, erősen és gyöngén, visszautasítólag és odaadóan. Hogy ezt a nehez szerepet *Jeskó Ariadne* miképpen játszotta meg, arról csak a legmélyebb elismerés hangján szólhatunk. Azt az egyszerű, helyes interpretálást vidéki színpadon vagy soha, vagy vajmi ritkán találhatjuk meg. Ambíciójának és nagy tehetségének elemi erejével, játékaival, hevével, egész varázsával játszotta meg: a nőt. Kitűnő partnere volt *Tóth Elek*, akit mitűrés-tagadás, ilyen darabokban szívesebben látunk, és jól megállta helyét *Erdőssy*, mint *Givieu*. Csak ismételnünk tudjuk, hogy megegyezzen hozzák színre e darabot, a melyet a művelt közönség örömmel fog sietni, hogy megtekintessen.

Kedden, 4-én, *Jafet* 12 felesége, francia énekes bohózat ment. Ugyan ki ne ismerné azt a nagybácsit, a ki kitagadja az unokaöccsét, ha megnősül, s azt az öccsöt, aki csak azért is megnősül, de eltagadja, azaz, hogy eltagadná, ha a bohózatirók és a véletlen nem születtek volna egy anyaméh-ből. Ezen az ősi alapon építik föl *Mars* és *Desvallieres* az ők bohózatukat, csak hogy annyi eleven ötletet, annyi új fordulatot adnak hozzá, hogy szinte elégedi az ember, hogy régi jó ismerőst látja viszont. A mese, mely a mormonok közt és Párisban játszik, nem szükkölködik csiklandósság nélkül, de diszkrét modorban van föltálatva. *Micsey* szépen állította ki a darabot, *Peterson Jafet* (*Tóth E.*) olyan elegánsan öltöztet az ő 12 feleségét, hogy sokan megirigyelhetik a mormon asszonyok — toillettéjét. A két főszerep *Csongory Mariska* és *Tóth Elek* kezében volt. *Csongory* kisasszony ezuttal a szó szoros értelmében remekelt. Tiszta hangon s kellemmel énekelt, játéka pedig perzsgő-élénk volt. Szerepét nemcsak hiven, de szellemesen adta, énekszólóit pedig sikerült tánczccal kísérette, szóval a kalandornőt oly művészettel varázsolta élénk, hogy igazi örömmel szolgált neki tapsolhatni, mivel meglátszott minden egyes kémozdulatában, nuánczirozott játékaiban, hogy azt gondos tanulmánytárgyává teszi. Igen jó volt *Vágó* lehetetlen helyzetében és *Fényessy*, ugyszintén *Nagy Mari*.

Szerdán, 5-én, ismételen egy francia vigiáték volt műsoron. *Bisson* *A házi béké-jét* adták, meglepő jó ensemblével és különösen dicsérendő az a gyors tempó, a melyben a darabot vitték. *Jeskó Ariadne* a kétségbeesetten féltékeny asszonyt, aki földulja rémlátásaival nemcsak a saját, de még vagy három más családnak is a belbékéjét, dicséretesen játszotta meg. Azt a véleményét amelyet első játékaival maga irányában kiérdemelt, ugylátszik állandósítani fogja, mivel ez alkalommal is ugyanazzal a körültekintő figyelmességgel játszotta szerepét. Társalgási módja elegáns, kedves, eleven s akit már általánosan kíván és kedvel a közönség. És ki lehetett volna partnere, ha nem *Tóth Elek*? Sok derűtséget keltett *Nagy Mari*, igen jó volt *Németh János* az apa szerepében.

Csütörtökön, 6-án, *A báránykák* került bemutatásra. Talán még a Szajna mellett is mint kaviárt találják föl ezt a határozottan pornographikus darabot, s így hát a szinkerkör megölt közönségünknek is alaposan elrontotta az étvágyát, és kényszerítve volt rá, hogy az esernyőjével egyidejűleg otthon hagyja becsületes elfoglaltságát. Színészeink azonban általában igen diszkrétül, előkelő izléssel játszották az ujdonságot, amelyben kétségtelenül van néhány igen pikáns szituáció, a dialogusban egy pár izléstelen szellemeskedés, jobban mondva disznókodás. Az előadás maga mint szerű volt és bizonyosággal szolgált a kitűnő összejátékra. *Nagy Mari* az igazgatónő, *Csongory Mariska*, *Pogány Janka*, *Tóth Elek* és *Szabó*, mint növendékek a két nemből igen sikerült játékot nyújtottak. *Fényessy* a komikus helyzeteket nem aknázza ki kellő ügyességgel. *Vágó* a kertész szerepében szintén kitűnt.

Pénteken, 7-én, *Herczeg Ocskay brigadéros*-sa ment, telt ház előtt, *Tóth Elek*kel a czimszerepben. Hogy milyen helyet biztosított magának a magyar irodalomban e darab, hogy nyilatkozott arról a magyar kritika, s annak idején a magyar közönség milyen hangulattal fogadta, az közönségünk előtt ismeretes, ugyszintén ismeretes maga a darab is, a melybe *Herczeg* beleöntötte minden tudását, minden erejét, és a melynek azonban kétségtelenül meg van, minden jó akaratu szépítés dacára is az a hibája, hogy *Ocskayból*, a közönséges kalandorból hőst csinál és azt a *Rákóczy* udvarának, de magának a nagy fejedelemnek, a történelemnek, a tradícionális hagyományok rovására teszi. A darabot *Micsey* jó, tetsző előadásban, korbú jelmezekben, helyes szereposztással hozta színre. A prologust *Szarvassy Jenő* szavaltá nemes tüzellel, helyes színezéssel. *Tóth Elek* *Ocskay*t drámai hévvel, sok ambícióval interpretálta. *Tisza Ilona* szerepében *Jeskó Ariadne* magasan kiemelkedett. Játéka, beszéde, modora, öltözködése egyaránt megnyerő volt. Szép szerepének minden mozzanatát érvényre jutatta. *Németh* kiváló jó *Pyber*, *Pogány Janka* jó *Dili* volt. *Kövesy* mint *Tarics* és *Kamarás* excelálta. *A Sándor* szerepét nem olyanok ismerjük, ahogyan azt *Pintér* játszotta, ugyszintén *Tóth Lajostól* (*Szörényi*) is többet vártunk. Az ensemble vajmi kevés kifogásolni valót hagyott fenn, s a hatás emeléséhez szükséges dolgok, technikai akadályok folytán maradtak el. A közönség megelégedetten távozott el.

Tegnap, szombaton, *A bolond*, opera ment. Szükséges-

nek találjuk itt fölemlíteni és az igazgató ur szives figyelmébe ajánlani, hogy a szinkórhöz vezető utat egész hosszában világitassa ki, mivel már tanúi voltunk egy-két nagy esésnek, a mi az illetőknek aligha fog a színházbajlásra buzdításul szolgálni.

Szerkesztői üzenet.

Kéziratok nem adatnak vissza. — Névtelen levelekre nem válaszolunk.

Érdeklődő. Első kívánságát nem teljesíthetjük. A Jajtelesz Szálmira vonatkozó kérdésére azonban megnyugtathatjuk, hogy Szálmira már a közel jövőben megkezdí a „Hivatalos rovat” szerkesztését, midőn is utáy fogja pótolni eddigi mulasztását, mely — állatása szerint — onnan származott, hogy a közeledő választásokra, midőn is a Szejkében fog fellépni — programbeszédre készült. Programját egyelőre titokban óhajtja tartani.

Nyomatott Becsek D. Fia könyvnyomdájában.

Sz. 1973—901.
tlkvi.

Hirdetmény.

A székelyudvarhelyi kir. törvényszék, mint tlkvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy ifj. Márton András és Sebők Márton végrehajthatónak, ifj. Mátyás Ferencz és Pataki László keményfalvi lakosok végrehajtást szenvedők ellen 120 kor. 55 fill. tőke követelés, s ennek 1900. évi december 28-ik napjától járó 6%-os kamatai, jelenleg 24 kor. 50 fill., hitelesített, s még felmerülhető költségek kielégítése végett az udvarhelyi kir. tvszék, és kir. jbiróság területén lévő K.-Keményfalvi II. 176. sz. tjkvben felében Pataki László végrehajtást szenvedő, felében pedig Lukács Terézia nevén álló 32 hrsz. fekvőre 6 kor., 340 hrsz fekv. 6 kor., 366 hrsz fekv. 4 kor., 222/2 hrsz fekv. 49 kor., a k.-keményfalvi II. r. 218 sz. tjkvben A+ 257 hrsz fekvőre 51 kor., a k.-keményfalvi I. r. 539 sz. tjkvben A+ 2464 hrsz. fekvőre 10 kor., a k.-keményfalvi II. r. 197. sz. tjkben A+ 352 hrsz 7 kor. 353 hrsz 7 kor., a k.-keményfalvi I. r. 426 sz. tjkvben A+ 534 hrsz fekvőre 16 kor., 926 hrsz fekvőre 8 kor., 1174. 8 k., 1321. 19 k., 1934., 1935. 12 k., 2200. 15 k., 2431/b. 7 k., 2467/2. 5 k., 2332/2. 5 k., 429., 430. 37 k., 1353. 23 k., 2199. 11 k., 2467/1. hrsz. fekvőre 5 korona k.-keményfalvi I. r. 379. sz. tjkvben A+ 81 hrsz. fekvőre 320 kor. külön telekkönyvi jószág testenkint 1901. évi augusztus hó 1-ik napjának d. e. 9 órakor K.-Keményfalva község házánál megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőknek el fognak adatni.

A venni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

Az árverés további feltételei a hivatalos órák alatt a tlkvi hatóságnál tekinthetők meg.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Sz.-Udvarhelyt, 1901. május 10-én.

Mihály,

kir. tvszéki egyes bíró

Udvarhelymegyei Takarékpénztár Részvénytársaság SZÉKELYUDVARHELYEN.

Az Udvarhelymegyei Takarékpénztár Részvénytársaság a betétek után a kamatlábat 1901. július 1-től további intézkedésig 5 $\frac{1}{2}$ %-ról 5%-ra szállítja le. A betéti kamatadót továbbra is az intézet sajátjából fizeti. Kölcsöneinél az eddig számított évi 1% kezelési díjat további intézkedésig folyó év július hó 1-től 1 ezertőlre szállítja le, de a legkisebb díj 20 fillér.

Az Igazgatóság.

Legjobb tőkebefektetés!

Székely-Udvarhelyt, a vasúti állomás előtt, hol daczára a nagy forgalomnak, restauráció ninesen, az országút mentén 73 méter fronttal, egy szép belső telek, mely egy vasúti vendéglő felépítésére nagyon alkalmas s biztos jövedelmet nyújt eladó részben vagy egészben. Értekezhetni Nagysolymosi Konez Ármin gyógyszerésznél Székely-Udvarhelyt.

Bartha András

czipésmester

Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 21. sz.
(Zálogház mellett).

Ajánlja a n. é. közönség szives figyelmébe egész ujonnan berendezett férfi- és női-

➔ kész czipőraktárát ➔

és üzlethelyiségét. A legfinomabb anyagból a legkényesebb izlésnek is megfelelően készít kellő gyorsasággal, tartóssággal, pontossággal, jutányos árak mellett férfi-, női és gyermekcipőket. Sokoldalú tapasztalataira támaszkodva, a n. é. közönség bizaImát és megrendeléseit kéri.

Diadal Sec legjobb honi pezsgőbor

EBERHARDT ANTALTÓL

BUDAFOK, (Promontor.)

☞ Kapható ☞

minden jobb fűszerkereskedésben, étterem és kávéházban.

Erdélyrészi képviselője:

Riemer K. Gusztav

Székelyudvarhelyt.

Hotel

Frank-szálloda

utóda

Karres Sámuel

SEGESVÁR.

Ajánlja a tek. utazó uraknak, valamint a t. cz. közönségnek egészen ujonnan berendezett szállodáját. Nagyon jutányos, olesó szobák, kifünő konyha, valamint tiszta erdélyi borok. — Minden vanaterkezésnél omnibusz és saját kocsii áll a t. cz. közönség rendelkezésére. — Szives pártfogást és tömeges látogatást kéri.

Csak V., Deak Ferencz-utca 10/n.

A legfinomabb

francia és

angol

Gummi

különlégességek

valódiak

jótállás mellett.

Roulé eredeti do-

bozban, tuczatja

3, 4, 6 és 8 forint.

Roulé egyenkint

csomagolva, tuczatja

3, 4, 6 és 8 frt.

Capette americ

(rövid) fehér színű,

tuczatja 3 és 4 frt.,

narancs színű 5 és

6 frt. Victoria,

tuczatja 4, 6 és 8 frt.

Nőknek legujabb

Dianaöv

Halhólyag

(hosszu) tuczatja:

3, 4, 6 és 8 forint

Halhólyag (rövid)

tuczatja 4 és 6 frt.

Pely Portugus Haase

darabja 2 frt.

Pely Porus Men-

singar darabja 2 50.

Párisi óvspongya

tuczatja 4 és 6 frt.

Taufel-féle

3-8 frtig

Csakis: Pollitzer Mór és Fiánál BUDAPEST

Deák-u. 10/n.

Tessék a czimre figyelni!

Haszonbérbe adó

koresmaépületek; esetleg csak koresmárosok kerestetnek. Udvarhelymegye, Nagy-Galambfalva községben, vasúti, posta- és távirtda állomás, az országút mentén berendezéssel haszonbérbe vagy mint megbízott kezelésre kiadó egy nagy kőkoresma-épület, mellékhelyiségekkel, egy kis szatócsbolttal berendezve, nagy udvar és kőistállókkal; továbbá: Décsfalván, országút mentén kőkoresma-épület bolthelyiséggel, mellékhelyiségekkel berendezve, csűrös istállóval 3 v. 6 évre haszonbérbe kiadandó. Bővebb felvilágosítást nyújt Nagysolymosi Konez Ármin gyógyszerész Székely-Udvarhelyt.

Kőbányai Első Magyar Részvény Sörfözde főraktára Rösler és Gábor vaskereskedése Székelyudvarhelyt.

Van szerencsénk a nagyérd. t. közönség tudomására hozni, hogy jó hírnévben 1854. óta fennálló Kőbányai Első Magyar Részvény sörfőzdétől a

FÖRAKTÁRT

felállítottuk, s erre a célra egy megfelelő nagy jégvermet építettünk.

Ajánljuk a legjobb minőségű kőbányai söröket $\frac{1}{2}$ és $\frac{1}{4}$ hektoliteres hordókban, ugyszintén naponkint frissen és tisztán töltött palaczkokban előnyös árak és pontos kiszolgálás mellett.

Üzletünkben kapható: Naponta friss töltesű, jégbe hűtött 1 palaczk Márcziusi sör 18 kr., 1 palaczk malata sör 20 kr. 10 palaczkon felül a házhoz szállítva, a palaczkokat darabonként 10 kr letét mellett kölcsön adjuk.

A n. é. közönség szives megrendeléseit várva, maradunk kiváló tisztelettel

RÖSLER és GÁBOR,
az Első Magyar Részvény Sörfözde
FÖRAKTÁRA.

A Richter-féle

Horgony-Pain-Expeller

Liniment. Capsici comp.

egy régi kipróbált háziszser, a mely már több mint 30 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmazatik köszvénynek, oszónál és meghüleséknél. Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor mindig figyelemmel legyünk a „Horgony” védjegyre és a „Richter” üzégjegyzésre.

80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. Főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapest.

Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szállítók,
Rudolstadt.

Pártoljuk a magyar ipart!

Legjobb Csontlevélpapír

„Adria”

HAZAI GYÁRTMANY!

Versenyez a külföld elsőrendű készítményeivel

A párisi kiállításon
az „Arany érem”-mel
kitüntetve.

KÉSZÍTI

Csász. és kir.

udvari szállító

RIGLER JÓZSEF EDE

PAPIRNEMŰGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

BUDAPESTEN.

Kapható: Gyertyánffy Gábornál.

Szám 7269—1901.
tlkvi.**Árverési hirdetményi kivonat.**

A sz.-udvarhelyi kir. tvszék, mint tlkvi hatósága részéről közhírré tétetik, hogy Molnár Ágoston végrehajthatónak, ismeretlen helyen tartózkodó Dobos Monika, Márton Imréné ellen 264 kor, s jár. kielégítése végett ezen kir. törvszék területéhez tartozó k.-oláhfalvi 98. sz. tjkvbe A + 114/1 hrsz. 160 k., 757. 34 k., 846a/2. 40 k., 1015b., 1016. 30 k., 1735. 20 k., 1967/3. 14., 2350/5 30 k., 4586/2. 16 k. 4599. 10 kor. és a 100 sz tjkvbe A+ 115 hrsz 16 kor. 333/2. 16 k., 343/1. 10 k., 756. 18 k., 760 20 k., 846/1. 30 k., 1015/3. 6 k., 1019. 20 k., 1737/2. 8 k., 1967/4. 6 k., 2080. 10 k., 2350/6. 12 k., 4393/1. 18 k., 4600 hrsz 10 kor. becsértékben az **1901. évi június hó 21. napján** d. e. 9 órakor K.-Oláhfalva község házánál megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőknek elfognak adadni.

A venni szándékozók tartoznak a becsárának 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

Az árverezés további feltételei a hivatalos órák alatt a tlkvi hatóságnál tekinthetők meg.

Kir. törvszék, mint tlkvi hatóság.

Sz.-Udvarhelyt, 1901. január hó 18-án.

Mihály,

kir. tvszéki egyes bíró.

☛ Kérjünk mindenütt „Hirtlapiró-gyufát”. ☛

Sz. 215—1901.
végrh.**Árverési hirdetmény.**

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az udvarhelyi kir. törvényszék 1900. évi 6681. számú végzése következtében Gyarmathy Ferenc ügyvéd által képviselt udvarhelyi Zalogkölcson intézet javára ifj. Bara Mózes és társai sándorfalvi lakosok ellen 240 kor, s jár. erejéig 1900. évi december hó 21-én fogantatott kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 952 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: I. Bara Jánosnál 1 tehén, 1 borju, 9 juh, sertés, 2 csikó, 2 lóhám és 1 szekér; II. Lukács Ferencnél: 1 tehén, 1 borju, 1 bogja széna, 4 szekér széna, 5 malacz, buza és 1 kazal zab; III.: Ifj. Bara Mózesnél: 3 szekér, 1 szekér széna és 1 sertés nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek az oklándi királyi járásbíróság 1900. évi V. 425/3. sz. végzése folytán 240 kor. tőkekövetelés, ennek 1900. augusztus hó 4. napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltó díj és eddig összesen 131 kor. 85 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig H.-Okládon, a község házához szállítandó leendő eszközlésére **1901. június 14-ik** napjának d. e. 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőknek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adadni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120 §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Oklándon, 1901. évi május hó 18-ikán.

Pollak Ignác,
kir. bírósági végrehajtó.

4165—1900. — 2515—1901. sz.
tlkvi.**Árverési hirdetményi kivonat.**

Az oklándi kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a székelyudvarhelyi Zalogkölcsonintézet és betéti pénztár végrehajthatónak Barra Mihály végrehajtást szenvedő elleni 300 kor. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a székelyudvarhelyi kir. törvényszék (az oklándi kir. járásbíróság) területén levő és az ábrahámfalvi 33. sz. tjkvben fekvő és tagosítás után 234., 235. új helyrajzi számokat kapott ingatlanokra 1226 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1901. évi július hó 15-ik** napján délelőtt 9 órakor Ábrahámfalva község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladottnak fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok

becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. járásbíróság, mint tlkvi hatóság.

Oklánd, 1900. évi szeptember 27-én.

Koncz, kir. albiró.

Eladó telek. A Vártezában egy 4 szobából és konyhából álló utcai s ugyanott 2 szobából álló udvari lakás, megfelelő melléképületekkel és kerttel örök áron eladó. Hol? Megmondja a kiadóhivatal.

Igyunk Pilseni sört!!
!! Legjobb a Pilseni sör!!

Székelyudvarhely rendezett tanácsu város polgármesterétől. Ad. 2954 - 901. szám.
közig.**Pályázati hirdetmény.**

Székelyudvarhely rendezett tanácsu város rendőrségénél ujonnan rendszeresített négy közrendőri állásra ezennel pályázatot hirdetek, s felhívom mindazokat, kik ezen állások valamelyikét elnyerni óhajtják, hogy erkölcsi, orvosi bizonyítvánnyal és katona könyvekkel felszerelt kérvényüket hozzám **f. hó 20-ig** adják be.

A közrendőri állás javadalmazása évi 480 kor. fizetés és ruházat, a költségvetés keretében megállapított összeg erejéig.

Székelyudvarhelyt, 1901. június hó 2-ik napján.

Szakáts Zoltán,
polgármester.

M. kir. államvasútak.

Nyári menetrend.

Érvényes 1901. május 1-étől.

V.-v.	Gy.-v.	Sz.-v.	V.-v.		V.-v.	Gy.-v.	Sz.-v.	V.-v.
715			300	ind. Székely-Udvarhely érk.	159			620
731			316	Bikafalva	140			601
743			329	Bögöz	127			547
807			354	N.-Galambfalva	110			530
823			411	Bethfalva	1241			501
831			421	Székely-keresztur	1232			453
848			438	Ujszékely	1203			429
902			454	évk. Héjjasfalva ind.	1148			414
209			1025	Brassó		209	800	
921			504	ind. Héjjasfalva érk.		1112	403	
951	553	1140	532	évk. Segesvár ind.		1063	340	
	654	101		évk. K.-Kapus ind.		945	213	
		419		ind. N.-Szeben				
	656	125		évk. K.-Kapus érk.		943	158	
	849	433		évk. Kocsárd ind.		752	1054	
		1030		ind. M.-Vásárhely		1030	115	
	854	443		ind. Kocsárd érk.		750	1042	
	1046	645		évk. Kolozsvár		555	833	
	231	1117		Nagy-Várad		211	342	
	750	620		évk. Budapest ind.		915	830	

☛ Az indulási és érkezési idők középeurópai időre vonatkoznak.

☛ Az éjjeli idő esti 6⁰⁰ órától reggeli 5⁵⁹ perczig, a perczeket jelző számjegyek aláhuzással vannak kitüntetve.

☛ Utányomat nem díjaztatik.

GÁZKÉSZÜLÉK GYÁRTÁSI VÁLLALAT**MAUTNER ADOF és TÁRSAJ**

Budapest, V., Arany János-utca 5. szám.

Acetylin világítási berendezések
minden nagyságban.**Számos berendezés üzemben.**Calcium carbid eladás
minden mennyiség legolcsóbb napi árban.

Árjegyzékek és költségvetések díjmentesen.

Szakképzett képviselők kerestetnek.

Számos elismerő nyilatkozat birtokában vagyunk.

A többek között berendeztük:

Özv. gróf Batthyány Józsefné, nagybirt. Felbár
Dr. Almássy László ügyvéd, Jászberény
Dr. Polgár Sándor, ügyvéd Gyöngyös
Takarékpénztár Esztergom
Községháza Vojtek
Bikfalvi Testvérek, kereskedők Zilah
Löwy József és Tsa, likörgyár Besztercebánya
Trappista-kolostor Prijedor (Bosznia)
„Posavina”-szálló Brcka (Bosznia)
„Boena”-szálló Banjaluka (Bosznia)

Friedrich Sándor, vendéglős N.-Palánka
Haus Keresztély, vendéglős Hódáságh
Mezei Mór, vendéglős Munkács
Földváry István, vendéglős Uj-Gradiska
Frank Mór és Tsa vasúti vendéglő Boglár
Wimmer Károly, vendéglős Bjelina (Bosznia)
Planer Ferencz, vendéglős Déva
Kónya Miklós, vendéglős Zilah
Kaszinó-egylet Nyirbátor
Weiser Berthold, vendéglős L.-Szt.-Miklós